

Naturvernforbundet
Hordaland

NJFF
Hordaland

avdeling
Hordaland

Austevoll kommune

Plan- og byggesaksavdelinga

postmottak@ austevoll.kommune.no

Bergen, 6. januar 2026

Dette innspillet sendes på vegne av Naturvernforbundet Hordaland, BirdLife Norge avd. Hordaland, Norges Jeger- og Fiskerforbund Hordaland, og Bergen og Omland Friluftsråd.

Planvask i Austevoll kommune

Innspill fra Forum for natur og friluftsliv Hordaland

To dokumenter som er tilgjengelig på <https://arealplaner.no/austevoll4625>, viser at Austevoll kommune er i gang med en «planvask» i forbindelse med revidering av kommuneplanens arealdel (KPA). I dokumentet med arkivsaknr. 2023/3047-14 vises det til at ett av tre mål er å følge lovverket i planarbeidet. Videre vises det til at planvasken blant annet vil sjekke om en plan:

- følger riktig lov
- er laget etter nasjonale krav
- tar hensyn til natur
- påvirker miljøet, strandsonen eller viktige verdier i området
- er eldre enn 10 år

I dokumentet med arkivsaknr. 2023/3047-11 står det imidlertid at «*Det er ingen lovverk som setter ei fast ramme på "levetid" til ein reguleringsplan*», og dette åpner for at også reguleringsplaner yngre enn 10 år kan inngå i en planvask.

Videre står det i dette dokumentet at «*Planar som er godkjente av kommunestyret og er vedtatt i 2014- 2024 vil ikkje blitt vurdert. Dette fordi dei er yngre enn 10 år og følger gjeldande lov, krav og føringar*». **Dette gjelder i alt 71 reguleringsplaner, og spørsmålet er da hvordan Austevoll kommune vet at disse faktisk følger gjeldende lov, krav og føringer?** FNF Hordaland vil trekke frem to eksempler på planer etter 2014 som vi mener ikke følger gjeldende lovverk, krav og føringer, og vi ber derfor om at Austevoll kommune inkluderer disse i planvasken:

- Detaljreguleringsplan for gnr. 46 bnr. 170 m.fl. Haukanes (nasjonal arealplanID: 4625_20150011).
- Detaljreguleringsplan for gnr. 46 bnr. 7 Haukanes (nasjonal arealplanID: 4625_20160006).

Samarbeidsnettverk mellom natur- og friluftslivsorganisasjoner
hordaland@fnf-nett.no | Tverrgt. 4-6, 5017 Bergen | 99 62 28 30
organisasjonsnummer 918 407 855 | www.fnf-nett.no/hordaland

Natur og miljø

Begge planene innebærer omfattende natur- og terrenginngrep. Til sammen medfører dette nedbygging og masseutskifting av myr, bekk og tjern, samt etablering av fjellskjæringer opp til over 50 meter over havnivå og med 90 dekar fyllingsfot i sjø.

Begge reguleringsplanene ble konsekvensutredet for naturmangfold i planprosessen, men en **ny kartlegging gjennomført av Biofokus** i november 2024 påviste naturtyper av betydelig verdi (regnskog, gammel furuskog og gammel fattig sumpskog), samt nye forekomster av sårbare og nær truede arter på den norske rødlisten¹.

I konsekvensutredningene i forkant av planvedtakene ble det ikke lagt til grunn at det var forekomster av boreo-nemoral regnskog av *stor verdi* og eldre furuskog av *svært stor verdi* i planområdene. Beslutningsgrunnlaget på vedtakstidspunktet er ikke i samsvar med de naturverdiene som nå er dokumentert av Biofokus i planområdene, og som nå er kartfestet informasjon i miljømyndighetenes eget register *Naturbase.no*.

Klima

Ingen av de to planene er vurdert med hensyn til klimaeffekter. Myr utgjør ca. 20 prosent av planenes arealer, og dybder i myr og tjern er ikke målt. Regnskog, gammel skog og myr er svært viktige karbonlagre og bidrar derfor i stor grad til å binde CO₂ fra atmosfæren. Utbygging i henhold til planvedtakene kan utløse store utslipp av CO₂ gjennom akselerert nedbrytning av organisk materiale og vil også ødelegge fremtidig CO₂-lagring.

Lovverk

Begge disse planene berører to tjern og en bekk i vannforekomsten *Huftarøy Bekkefelt*. Vannforskriften er lovverket som spiller EUs vannrammedirektiv i norsk rett, og denne skal sikre at vannforekomster når miljømål om minst god økologisk og kjemisk tilstand, og at miljøtilstanden ikke forringes, jf. vannforskriften § 4. Unntak fra miljømålet og forringelsesforbudet kan bare tillates når de strenge vilkårene i vannforskriften § 12 er oppfylt. Klima- og Miljødepartementet kom den 9. juli 2021 med en veileder til vannforskriften §12². Et vesentlig moment her er begrepet *samfunnsnytte*, som kan gi tillatelse til forringelse etter § 12. Tilsvarende begrep i EUs vannrammedirektiv er *overriding public interest*.

EFTA-domstolen presiserte i 2025 at økonomiske faktorer som fortjeneste av næringsinntekt, aksjeutbytte, skatteinntekter og arbeidsplasser *ikke* omfattes av *overriding public interest*, og derfor heller ikke oppfyller vilkårene i § 12 i vannforskriften. Dette ble bekreftet den 12. august 2025 gjennom dommen i Borgarting Lagmannsrett vedrørende dumping av gruveavfall i Førdefjorden. De to planene i Haukanesmarka er ikke vurdert i det hele tatt ut fra vannforskriften og må derfor gjennomgå på nytt opp mot dette lovverket.

¹ <https://lager.biofokus.no/biofokus-rapport/biofokusrapport2024-139.pdf>

² <https://www.vannportalen.no/veiledere/veileder-2021-veileder-til-vannforskriften--12/>

Regionale og nasjonale føringer

De to planene i Haukanesmarka er i strid med regionale føringer (se avsnitt 3.1.3 i retningslinjene om biologisk mangfold³) og nasjonale føringer gitt i *Klimaplan for 2021–2030 Meld. St. 13 (2020 – 2021)*⁴ og i *Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023–2027*⁵. For sistnevnte (side 29) går det klart frem forventninger om bl.a. følgende:

- *Ved revidering av kommuneplanens arealdel, vurderer kommunen om tidligere godkjent arealbruk skal endres av hensyn til klima, naturmangfold, kulturmiljø, jordvern, reindrift, klimatilpasning, samfunnssikkerhet og et hensiktsmessig utbyggingsmønster.*
- *Omdisponering og nedbygging av karbonrike arealer, inkludert myr, tidevannssump og andre typer våtmark og skog, unngås så langt som mulig, slik at arealenes evne til lagring og opptak av karbon opprettholdes.*
- *Viktig naturmangfold, jordbruksareal, vannmiljø, friluftslivsområder, overordnet grønnstruktur, kulturmiljø og landskap kartlegges og sikres i planleggingen.*
- *Planleggingen bidrar til å sikre naturverdier og god miljøtilstand i vann, blant annet ved å unngå å planlegge for byggetiltak i våtmark når det finnes gode alternativer.*

FNF Hordaland ber om snarlig tilbakemelding på om Austevoll kommune vil inkludere de to planene fra Haukanesmarka (planID: 4625_20150011 og 4625_20160006) i den pågående planvasken.

Endringer i regionale og nasjonale føringer har ofte en kortere tidshorisont enn 10 år, og Austevoll kommune bør derfor undersøke om også andre planer etter 2014 bør inkluderes i planvasken.

Vennlig hilsen,

Forum for Natur og Friluftsliv (FNF) Hordaland

v/ koordinator Gunvar Mikkelsen

Forum for Natur og Friluftsliv Hordaland er et samarbeidsforum for natur- og friluftslivsorganisasjoner i Hordaland, som arbeider for å ta vare på natur- og friluftslivsinteressene. Per i dag er det tolv organisasjoner tilsluttet FNF Hordaland: Bergen og Hordaland Turlag (DNT), Naturvernforbundet Hordaland, Norges Jeger- og Fiskerforbund Hordaland, Bergen og Omland Friluftsråd, BirdLife Norge avd. Hordaland, Haugesund Turistforening, Hordaland fylkeskystlag, Norsk Botanisk Forening Vestlandsavdelingen, Syklistenes Landsforening Bergen og omegn, Voss Utferdslag (DNT), Voss Kajakklubb og Hordaland krins av Norges Speiderforbund. Sammen representerer organisasjonene rundt 54 000 medlemmer.

³ https://www.vestlandfylke.no/globalassets/planlegging/regionale-planer/fylkesdelplan_arealbruk_sjekkliste_retningsliner_18102000.pdf

⁴ <https://www.regjeringen.no/contentassets/a78ecf5ad2344fa5ae4a394412ef8975/nn-no/pdfs/stm202020210013000dddpdfs.pdf>

⁵ <https://www.regjeringen.no/contentassets/d71a3e61e774485fb4a98cab9255e53f/no/pdfs/nasjonale-forventninger-2023-2027-bokmaal.pdf>